

Nr 980

Av herr Rubin, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 27,
med förslag till ändringar i regeringsformen, m. m.

I samband med den förestående grundlagsreformen föreslås att i riksdagsordningen § 80 skall införas en lagregel om att vissa riksdagens skrivelser skall uppsättas och expedieras av riksdagens förvaltningskontor. Genom denna bestämmelse kommer förvaltningskontoret att bli grundlagsfäst, medan i grundlagen regler kommer att saknas om riksdagens sekreterare och riksdagens kansli. Denna inbördes värdering av riksdagsorganen kan icke anses utgöra ett riktigt uttryck för avvägning av förhållandena i riksdagen.

Vid reformen av riksdagens kansliorganisation för något år sedan valde man den vägen att vid sidan av de båda kamrarnas kansli bygga upp ett särskilt riksdagsverk under egen styrelse, riksdagens förvaltningskontor, under ledning av en särskild chefstjänsteman. Denna lösning tedde sig naturligt i dåvarande läge, när det fanns två jämställda kammarsekreterare inom riksdagsförvaltningen. Det var då rimligt att förvaltningen av riksdagshuset och fullgörandet av andra gemensamma uppgifter till befrämjande av riksdagsarbetet överläts å en särskild organisation. Då riksdagen nu får allenast en kammare och därmed blott en sekreterare, framstår denne av riksdagen valde sekreterare som den självfallne chefstjänstemannen inom riksdagen.

Erfarenheterna från andra länder där man skilt uppgiften som riksdagens sekreterare från chefskapet över personal och fastighetsförvaltning m. m. är överallt densamma. Det uppstår då spänningar och kompetens-tvister mellan dessa två förvaltningar. Risk föreligger för en liknande utveckling vid en reform i Sverige, där denna dualism upprätthålles. En sådan utveckling bör undvikas.

Det naturliga är att man i Sverige liksom i flertalet andra länder, där man har ett enkammarparlament, gör riksdagens sekreterare till chefstjänsteman och ställer resten av parlamentsförvaltningen under denne. Denna ordning tillämpas såväl i Finland som i Norge. För Sveriges del skulle följden bli att man i huvudsak bibehåller nuvarande organisation men gör talmanskonferensen till det ledande organet med riksdagssekreteraren som chefstjänsteman för den inre riksdagsförvaltningen, lämpligen benämnd riksdagens kansli. Förvaltningskontoret bör då ingå som en avdelning i detta riksdagens kansli. Förvaltningskontorets styrelse kan kvarstå men

som ett utskott under talmanskonferensen och med i huvudsak samma be-
fogenheter som det har för närvarande.

Detaljer i denna organisation kan fastställas efter fortsatt utredning inom
riksdagen. Några mera genomgripande organisationsändringar torde icke
erfordras. Av vikt är att det blir klara linjer inom riksdagsförvaltningen.

För att förbereda denna reform blir det nödvändigt att redan nu besluta
om vissa grundlagsändringar så att denna ordning snabbt kan genomföras.
Bl. a. bör regeln om att riksdagen själv väljer sin sekreterare åter få plats
i riksdagsordningen. Regeln härom kan lämpligen sättas in som ett tredje
stycke i riksdagsordningen § 50. Vidare bör den i riksdagsordningen § 80
andra stycket angivna uppgiften beträffande riksdagsskrivelser tilläggas
riksdagens kansli som samlande benämning för riksdagens inre förvaltning
och icke förvaltningskontoret.

Under återopande av det anförda hemställas,

att riksdagen ville för grundlagsenlig behandling såsom
vilande antaga följande lydelse av vissa bestämmelser i riks-
dagsordningen:

Till riksdagsordningen § 50 lägges ett tredje stycke av
följande lydelse:

Riksdagen väljer och förordnar själv sin sekreterare.
Denne är chef för riksdagens kansli.

Riksdagsordningen § 80 andra stycket erhåller följande
lydelse:

Uppsättandet och expedierandet av andra riksdagens
skrivelser besörjes genom riksdagens kansli.

Stockholm den 27 februari 1968

Bertil Rubin (mbs)
